

LEKEBERGS KOMMUN

**Allmänna bestämmelser för
vatten- och avloppsanläggningar**

ABVA 09

med

**Lag (2006:412) om allmänna
vattentjänster
(LAV, vattentjänstlagen 07)**

och dessutom

**kompletterande VA-information till
fastighetsägare**

ABVA 07 INNEHÅLLSFÖRTECKNING

Innehåll

Allmänna bestämmelser för	1
vatten- och avloppsanläggningar.....	1
ABVA 09.....	1
<i>med</i>	1
Lag (2006:412) om allmänna	1
vattentjänster	1
(LAV, vattentjänstlagen 07)	1
<i>och dessutom</i>	1
kompletterande VA-information till	1
fastighetsägare	1
ABVA 09.....	5
Inledning.....	5
Huvudman för den allmänna VA-anläggningen.....	5
Inkoppling till den allmänna anläggningen.....	5
Användning av den allmänna dricksvattenanläggningen.....	5
Användning av den allmänna avloppsanläggningen.....	6
Bestämmelser rörande installation av pumpenhet som ingår i tryckavloppssystem med klena dimensioner (LTA-anläggning).....	7
Information till fastighetsägare om Lekeberg kommuns allmänna vatten- och avloppstjänster ..	8
Inledning.....	8
Huvudman för den allmänna VA-anläggningen.....	8
Verksamhetsområde.....	8
Fastighetsägare.....	8
Vad ingår i den allmänna VA-anläggningen?	8
Vad ingår i fastighetsägarens VA-installation?	8
Servisledning.....	9

Juridisk ansvarsfördelning	9
Kostnadsfördelning	9
Förbindelsepunkters lägen	9
Anslutning till den allmänna VA-anläggningen.....	12
Anmälan om anslutning	12
Ny förbindelsepunkt.....	12
Avgiftsskyldighet.....	12
Användning av den allmänna dricksvattenanläggningen.....	13
Dricksvattnets kvalitet, tryck och mängd	13
Begränsning av vattenleverans.....	13
Dricksvatten för andra ändamål	13
Vattenmätare.....	13
Användning av den allmänna avloppsanläggningen.....	14
Avloppsvatten.....	14
Avloppsvattnets beskaffenhet.....	14
Fastighet som används till annat än bostad	14
Kax från bergvärmeborrning	14
Industrier måste samråda med huvudmannen	14
Dag- och dränvatten	15
Inkoppling av dränvatten till den allmänna avloppsanläggningen	15
Avgifter	15
Övrigt.....	15
Anmäl ändringar	16
Anmäl ägarbyte.....	16
Vattenavstängning	16
Risk för källaröversvämning.....	16
Lagen (2006:412) om allmänna vattentjänster (LAV, vattentjänstlagen)	17
VATTENSKADA - Råd och anvisningar	27

Allmänt om försäkringar.....	27
Åtgärder vid vattenläcka	27
Åtgärder vid översvämning av avloppsvatten	27
Tvist beträffande vatten och avlopp	27
AVGIFTER.....	27
Begreppsförklaringar	28
Kriterier för utsläpp av avloppsvatten från industrier och andra verksamheter	30
BEGREPPSFÖRKLARINGAR.....	31
RENINGSPROCESSEN	31
EGEN RENING.....	31
SLAM	31
DAGVATTEN.....	31
§§ Lagar och bestämmelser	31
Olämpliga utsläpp.....	33
Dagvatten	34
ÖVRIGT AVFALL.....	35
POLISANMÅLAN.....	35
Begränsningsvärden.....	36

ABVA 09

Allmänna bestämmelser för användande av kommunens allmänna vatten- och avloppsanläggningar i Lekebergs kommun.

Inledning

1. För fastighetsägares användning av de allmänna VA-anläggningarna i Lekebergs kommun gäller vad som föreskrivs i lagen om allmänna vattentjänster (2006 412) eller annan författning samt vad som nedan föreskrivs.

Vad som enligt gällande bestämmelser gäller för fastighetsägaren gäller även för den som innehar fast egendom med tomträtt, ständig besittningsrätt, fideikommissrätt eller på grund av testamentariskt förordnande.

Har huvudmannen träffat avtal med annan än fastighetsägaren om användning av anläggningen, gäller för denne jämlikt 5 § lagen om allmänna vattentjänster vad som i lagen och dessa allmänna bestämmelser föreskrivs om fastighetsägare.

Med fastighet kan enligt 4 § lagen om allmänna vattentjänster i vissa fall även förstås byggnad eller annan anläggning, som ej tillhör ägaren till marken.

Fastighetsägare är skyldig att följa ändring och tillägg till dessa allmänna bestämmelser.

Huvudman för den allmänna VA-anläggningen

2. **Lekebergs kommuns teknik- och service avdelning är huvudman för kommunernas allmänna vatten- och avloppsanläggningar.** Teknik- och service avdelningen VA, i Lekebergs kommun har utförandeansvaret och benämns VA-avdelningen i föreliggande bestämmelser.

Inkoppling till den allmänna anläggningen

3. Fastighetsägare som vill ansluta fastigheten till den allmänna anläggningen ska göra skriftlig anmälan till huvudmannen som sedan ombesörjer inkoppling.

Användning av den allmänna dricksvattenanläggningen

4. Huvudmannen levererar vatten till fastighet, vars ägare har rätt att använda den allmänna dricksvattenanläggningen och som iakttar gällande bestämmelser för användandet.
Huvudmannens leveransskyldighet avser endast vatten av dricksvattenkvalitet för normal hushållsanvändning. Huvudmannen garanterar inte att visst vattentryck eller viss vattenmängd per tidsenhet alltid kan levereras.
Vatten som levereras genom allmän VA-anläggning får utnyttjas för värmeåtervinning endast om huvudmannen efter ansökan medger detta.
5. Huvudmannen har rätt att begränsa eller avbryta vattenleveransen när denne finner det nödvändigt för att förebygga person- eller egendomsskada samt för reparation, ändring, kontroll eller annan åtgärd som berör huvudmannens egna eller därmed förbundna anläggningar.
Vid begränsad vattentillgång är fastighetsägaren skyldig att reducera sin vattenförbrukning enligt huvudmannens anvisningar.
Vid planlagt leveransavbrott lämnar huvudmannen på lämpligt sätt meddelande om detta.
6. Ska vattenförbrukning hos fastighetsägare fastställas genom mätning

tillhandahålls vattenmätare av huvudmannen och förblir huvudmannens egendom. Huvudmannen bestämmer antalet vattenmätare och vilket slag av mätare som skall användas. Fastighetsägaren skall bekosta erforderliga anordningar för uppsättning av mätare och sammankoppling med installationen i övrigt.

Vattenmätarens plats ska vara godkänd av huvudmannen, som har rätt att kostnadsfritt disponera platsen och ensam har befogenhet att sätta upp, ta ned, kontrollera, justera, underhålla samt till- och fränkoppla mätaren.

Användning av den allmänna avloppsanläggningen

7. Huvudmannen tar emot avloppsvatten från fastighet, vars ägare har rätt att använda den allmänna avloppsanläggningen och som iakttar gällande bestämmelser för användandet, om behovet av avledning inte kan tillgodoses på annat sätt.
Huvudmannen är inte skyldig att ta emot spillvatten vars beskaffenhet i ej oväsentlig mån avviker från hushållspillvattens.
8. Vatten som utnyttjas för värmeutvinning får avledas till den allmänna avloppsanläggningen endast om huvudmannen efter ansökan skriftligen medger det.
9. Fastighetsägare får inte tillföra avloppet lösningsmedel, avfettningsmedel, färger, olja, bensin eller annan petroleumprodukt, fett i större mängd, läkemedel eller sura, frätande eller giftiga vätskor och inte heller vätska, ämnen eller föremål som kan orsaka stopp, avlagring, vidhäftning, gasbildning eller explosion.
Ånga eller varmvatten med högre temperatur än 45°C får inte tillföras i förbindelsepunkten.
Oavsiktligt utsläpp av sådant slag som anges i första och andra styckena ska ofördröjligen anmälas till huvudmannen.
Fastighetsägare får inte tillföra avloppet spillvatten från köksavfallskvarn utan huvudmannens skriftliga medgivande.
10. Värmeuttag ur spillvatten får inte ske så att temperaturen i utsläppt avloppsvatten underskrider temperaturen i det av huvudmannen levererade dricksvattnet.
11. Huvudmannen har rätt att tillfälligt begränsa fastighetsägares möjlighet att använda avloppsanläggningen när huvudmannen finner det nödvändigt för att förebygga person- eller egendomsskada samt för reparation, ändring, kontroll eller annan åtgärd som berör huvudmannens egna eller därmed förbundna anläggningar.
12. Spillvatten får inte tillföras allmän ledning som är avsedd att uteslutande avleda dag- eller dränvatten. (Med spillvatten likställs i denna punkt allt avloppsvatten som huvudmannen bedömer ska avledas till spillvattenledning.)
Dag- och dränvatten får inte tillföras allmän ledning som inte är avsedd för sådant ändamål, om inte huvudmannen av särskilda skäl skriftligen medgivit undantag.
Avleds dag- och dränvatten från fastighet till spillvattenförande ledning får fortsatt tillförsel av sådant vatten inte ske, sedan särskild förbindelsepunkt för ändamålet upprättats och fastighetsägaren underrättats därom, eller om huvudmannen vidtagit åtgärder för avledande av dagvatten utan att förbindelsepunkt för dagvatten upprättats, när huvudmannen meddelat fastighetsägaren att sådana åtgärder har vidtagits. Huvudmannen bestämmer tidsrymd inom vilken tillförseln ska ha upphört. Undantag från förbudet eller anstånd med att avbryta tillförseln kan medges av huvudmannen om särskilt skäl föreligger.

Har särskild förbindelsepunkt för dag- och dränvatten inte upprättats, kan huvudmannen ändå förbjuda dittills tillåten tillförsel av sådant vatten till spillvattenförande ledning. Förutsättningar för detta är dels att avledning kan ske ändamålsenligt på annat sätt, dels att huvudmannen i skälig omfattning ersätter fastighetsägaren hans kostnader för erforderlig omläggning. Dag- och dränvatten från fastighet, som nyinkopplas till den allmänna anläggningen, får inte tillföras annan ledning än den huvudmannen bestämmer.

13. Huvudmannen kan i enskilda fall medge utsläpp i den allmänna avloppsanläggningen av avloppsvatten som ej i oväsentlig mån har annan sammansättning än spillvatten från bostäder (hushålls spillvatten) vad gäller arten eller halten av ingående ämnen. Huvudmannen bestämmer därvid villkoren för utsläpp av såväl spill- som dagvatten.
14. Fastighetsägare som helt eller delvis använder eller upplåter fastighet till annat än bostadsändamål ska informera huvudmannen om sådan verksamhet som kan påverka beskaffenheten hos avloppsvattnet från fastigheten. Fastighetsägaren skall bekosta de provtagningar och analyser som huvudmannen finner vara nödvändiga för kontroll av avloppsvattnet.
Huvudmannen har rätt att fordra att fastighetsägaren för journal över verksamhet som inverkar på avloppsvattnets beskaffenhet och företar kontroll av vattnet genom provtagningar och analyser. Huvudmannen anger hur journalföring och provtagningar skall göras.

Bestämmelser rörande installation av pumpenhet som ingår i tryckavloppssystem med klena dimensioner (LTA-anläggning)

15. Vid anslutning till allmänt tryckavloppssystem tillhandahåller huvudmannen LTA-pumpenhet eller annan aktuell pumpenhet som förblir dennes egendom. Huvudmannen bestämmer antalet pump enheter och vilket slag av pump enhet som ska användas samt svarar för installationen. Fastighetsägaren bekostar erforderliga anordningar för att sammankoppla enheten med installationen i övrigt. Enhetens plats ska bestämmas av huvudmannen, som äger rätt till kostnadsfri upplåtelse av platsen och som ensam har befogenhet att sätta upp, ta ned, kontrollera, justera, underhålla samt till- och fränkoppla enheten. Det bör observeras att om pumpanordning behövs för endast en eller några få fastigheter bekostas pumpanordningen av vederbörande fastighetsägare, om inte annat överenskommit med huvudmannen.

Information till fastighetsägare om Lekeberg kommuns allmänna vatten- och avloppstjänster

Inledning

Denna information ger förklaringar och kommentarer till de bestämmelser som finns i lagen om allmänna vattentjänster (2006:412), i det följande kallad vattentjänstlagen, och Allmänna bestämmelser för användning av Lekeberg kommuns allmänna avlopps anläggning (ABVA). Samtliga fastighetsägare som är anslutna till Lekeberg kommuns allmänna VA-anläggningar är skyldiga att följa de bestämmelser som finns i kommunens ABVA. För att kunna tillgodogöra sig innehållet i denna information är det nödvändigt att ha tillgång till ABV A.

Vattentjänstlagen reglerar förhållandet mellan huvudmannen för den allmänna vatten- och avloppsanläggningen och ägare av fastighet inom verksamhetsområdet för vatten och avlopp.

Huvudman för den allmänna VA-anläggningen

Huvudman för den allmänna VA-anläggningen i Lekebergs kommun är Teknik- och serviceavdelning VA.

Verksamhetsområde

Lekeberg kommuns allmänna vatten- och avloppstjänster bedrivs inom fastställda geografiska områden - verksamhetsområden. Uppgift om verksamhetsområdena finns hos huvudmannen för den allmänna VA -anläggningen.

Fastighetsägare

Med fastighetsägare avses i vattentjänstlagen (2006:412), i ABVA (allmänna bestämmelser) och i denna information ägare av fastighet inom VA-anläggningens verksamhetsområde. Enligt vattentjänstlagen jämföras med fastighetsägare bland andra arrendator och tomträttshavare.

Rätten att använda en allmän VA -anläggning är knutet till fastigheten och inte till fastighetsägaren och består så länge fastigheten består. Detta innebär att det inte går att säga upp ett "VA-abonnemang" och därmed undgå avgiftsskyldighet. Huvudman kan träffa avtal med annan än fastighetsägare om rätt att få använda VA-anläggningen.

Konsekvensen av detta blir att det som enligt vattentjänstlagen gäller för fastighetsägaren istället gäller för användaren. Detta innebär att huvudmannen därefter endast kan kräva betalning av den som han träffat avtal med.

Vad ingår i den allmänna VA-anläggningen?

I den allmänna VA-anläggningen ingår vattenverk, avloppsreningsverk, ledningsnät, reservoarer och pumpstationer samt andra anordningar, som krävs för att VA-anläggningen ska fungera på avsett sätt. I den allmänna VA-anläggningen ingår också servisledningar fram till förbindelsepunkter som huvudmannen har bestämt för varje fastighet.

Vad ingår i fastighetsägarens VA-installation?

Med en fastighets VA-installation menas de ledningar, som för fastigheten dragits från

förbindelsepunkterna. I installationen ingår även anordningar, t.ex. tappventiler och tvättställ, som anslutits till en sådan ledning. En VA-installation ingår inte i den allmänna anläggningen, om inte annat framgår av vattentjänstlagen, ABVA eller avtal.

Servisledning

Med servisledning menas den ledning som förbinder en byggnad eller en fastighet med en allmän VA-anläggnings ledningsnät. Den delas av förbindelsepunkten i den allmänna anläggningens del och i fastighetens del.

Juridisk ansvarsfördelning

Den juridiska ansvarsgränsen mellan huvudmannens allmänna anläggning och fastighetens VA-installation går i förbindelsepunkten. Med förbindelsepunkt menas den punkt där inkoppling av fastighetens ledningar till den allmänna anläggningen ska ske eller har skett.

Kostnadsfördelning

Huvudmannen svarar för alla arbeten och kostnader för den allmänna anläggningen. Fastighetsägaren svarar för alla arbeten och kostnader för VA-installationen. Anordning som behövs endast för en eller några få fastigheter, t.ex. anordning för tryckstegring av vatten eller pumpning av avloppsvatten, bekostas av vederbörande fastighetsägare om inte huvudmannen bestämt annat.

Förbindelsepunkters lägen

Enligt vattentjänstlagen är det huvudmannen som bestämmer förbindelsepunkter där fastighetens ledningar skall kopplas till VA-anläggningen. För varje typ av ledning som skall kopplas till den allmänna anläggningen, t.ex. för vatten, spillvatten och dagvatten, upprättas en egen förbindelsepunkt. Dessa ligger vanligtvis nära varandra och vanligen i fastighetens omedelbara närhet, ca 0,5 m utanför fastighetsgräns (fig. 1), men huvudmannen kan också ha meddelat annat läge.

*Fig. 1
Förbindelsepunkten ligger 0,5
meter utanför fastighetens
gräns*

Fastigheten kan också ha sina servisledningar dragna genom mark som tillhör en angränsande fastighet (figur 2). För att undvika framtida tvister **bör** servitutsavtal vara upprättade mellan berörda fastigheter. Servitutsavtal upprättas mellan fastighetsägarna och **bör** skrivas in hos tingsrätten.

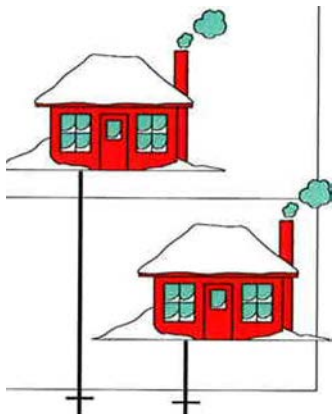

Fig.2.
Gata med allmän ledning. Servisledningen är dragen genom annan fastighets mark. Förbindelsepunkten ligger 0.5 meter utanför fastighetens gräns. Vid nyanläggning ska servitutsavtal tecknas mellan de berörda fastigheterna.

Gemensam förbindelsepunkt

Det förekommer att flera fastigheter har sina VA-installationer anslutna till det allmänna nätet i en gemensam förbindelsepunkt (figur 3).

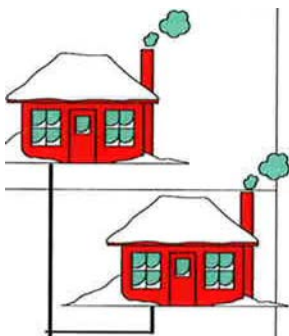
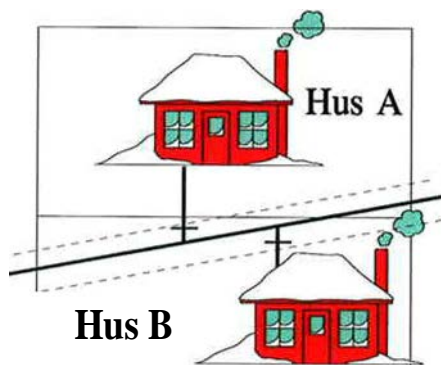

Fig.3
Tvåfastigheter med gemensam förbindelsepunkt 0,5 meter utanför fastighetsgräns. Vid nyanläggning ska s.k. gemensamhetsanläggning bildas.

För att undvika framtida tvister regleras detta med en gemensamhetsanläggning som förvaltas av en samfällighetsförening. Man ansöker om gemensamhetsanläggning hos lantmäterimyndigheten. Kontakta gärna VA-avdelningen, som kan lämna ytterligare information om gemensamhetsanläggningar.

Det kan även förekomma andra anslutningar till ledningsnätet än vad som visas i figurerna. Kontakta även här VA-avdelningen, för närmare besked i den situation som gäller för din fastighet.

*Fig4.
I sällsynta fall är de allmänna ledningarna dragna inom kvartersmark istället för i gatan. Rätten för VA-avdelningen att ha sina ledningar där är oftast upplåten med lednings rätt eller via servitutsavtal. För reparation och underhåll av VA-ledningarna avsätts ett s.k. u-område (undantagsområde) för ledningssträckningen. Bredden på detta område kan variera men är oftast 5 m. Området får normalt ej bebyggas. Förbindelsepunkt är invid den allmänna ledningen för hus A och B.*

1.

I normalfallet bestäms läget i samråd mellan huvudmannen och fastighetsägaren. I de fall fastighetsägaren inte i tid anmäler sina eventuella önskemål till huvudmannen, får han acceptera det läge som huvudmannen fastställt.

När uppgift om förbindelsepunkters lägen lämnas för fastighet som ännu inte inkopplats, anges normalt för samtliga servisledningars dimension och planläge samt för avloppsserviser även höjdläge. Ifråga om dagvatten från fastighet kan det ibland förekomma att sådant vatten får avledas till den allmänna anläggningen utan att fastigheten försetts med särskild servisledning för detta ändamål. Förbindelsepunkt kan sålunda inte upprättas i detta fall och meddelas fastighetsägaren. Huvudmannen måste emellertid ha vidtagit särskilda åtgärder för sådan avledning och ha underrättat fastighetsägaren om detta.

Anslutning till den allmänna VA-anläggningen

Anmälan om anslutning

Om en fastighetsägare vill ansluta fastigheten till den allmänna anläggningen ska han göra anmälan om detta hos huvudmannen. Anmälan ska göras på blankett, som huvudmannen tillhandahåller.

Har fastighetsägaren rätt att använda anläggningen, drar huvudmannen fram ledningar till förbindelsepunkterna för vatten och avlopp. Huvudmannen bestämmer i samråd med fastighetsägaren ledningarnas antal, dimensioner, lägen och utförande.

Inkoppling av två eller flera fastigheters VA-installationer till den allmänna anläggningen i en gemensam förbindelsepunkt kan beviljas om huvudmannen bedömer att det finns särskilda skäl för en sådan lösning. Avtal om detta träffas i sådana fall med huvudmannen. En förutsättning för att en gemensam förbindelsepunkt ska beviljas är ofta att fastigheterna bildat en gemensamhetsanläggning.

Huvudmannen har enligt vattentjänstlagen i vissa fall rätt till anstånd med att utföra arbetet för att samordningen med andra arbeten inte ska försvåras och för denne ska kunna följa sin utbyggnadsplan.

Huvudmannen medger inkoppling av fastighetens VA-installation till den allmänna anläggningen när anläggningsavgiften är betald eller om avgiften delbetalas, när godtagbar säkerhet ställts. Huvudmannen är dock enligt vattentjänstlagen inte skyldig att låta en fastighet kopplas till den allmänna anläggningen om fastighetens installation har väsentliga brister. Huvudmannen har rätt till det tillträde på en fastighet som behövs för att han skall kunna undersöka en VA-installation och dess användning innan VA-installationen kopplas till den allmänna anläggningen eller annars när det behövs för att huvudmannen skall kunna fullgöra sina skyldigheter.

Huvudmannen själv behöver nödvändigtvis inte göra inkopplingen, utan detta kan efter huvudmannens medgivande överlåtas till fastighetsägarens entreprenör, förutsatt den senare har ett system för kvalitetssäkring för denna typ av arbete.

Ny förbindelsepunkt

Om fastighetsägaren vill ha en ny förbindelsepunkt i stället för den befintliga och huvudmannen efter ansökan går med på detta, så får fastighetsägaren bekosta den nya servisledningens allmänna del samt bortkoppling av den tidigare servisledningens allmänna del.

Vill huvudmannen upprätta en ny förbindelsepunkt i stället för den befintliga, så ska huvudmannen ersätta fastighetsägaren för de kostnader som uppstår med den nya servisledningen och inkoppling av densamma.

Ett skäligt avdrag med hänsyn till den tidigare servisledningens ålder och skick bör göras i båda fallen.

Avgiftsskyldighet

Avgiftsskyldighet för fastighetsägaren inträder när huvudmannen upprättat förbindelsepunkt och informerat fastighetsägaren om detta. Därutöver krävs att fastigheten ligger inom verksamhetsområdet för VA, att fastigheten har behov av en vattentjänst och att behovet inte kan tillgodoses på bättre sätt.

Ibland kan bortledning av dagvatten från en fastighet till den allmänna anläggningen ske utan att förbindelsepunkt upprättats. Har förbindelsepunkt för dagvatten från fastighet inte upprättats, men fastigheten anses i behov av bortledning av dagvatten inträder avgiftsskyldighet för detta ändamål när huvudmannen har ordnat de anordningar som behövs för bortledandet och informerar fastighetsägaren om detta.

Användning av den allmänna dricksvattenanläggningen

Dricksvattnets kvalitet, tryck och mängd

Huvudmannen har bara skyldighet att leverera vatten för hushållsändamål till anslutna fastigheter inom verksamhetsområdet. Vattnet ska vara av dricksvattenkvalitet enligt livsmedelsverkets föreskrifter. Huvudmannen garanterar inte att ett visst vattentryck alltid upprätthålls eller att viss vattenmängd per tidsenhet alltid kan levereras.

Begränsning av vattenleverans

Huvudmannen har rätt att begränsa eller stänga av vattenleveranserna för att förebygga skada samt vid reparationer, tillsyn och liknande omständigheter. Vid planlagt leveransavbrott informerar huvudmannen fastighetsägarna om detta på lämpligt sätt t.ex. genom skriftligt meddelande. Vid en mer omfattande akut avstängning kan information ges t.ex. genom lokalradion eller via huvudmannens hemsida.

Vid begränsad vattentillgång är fastighetsägaren skyldig att minska sin vattenförbrukning efter de anvisningar som huvudmannen lämnar.

Dricksvatten för andra ändamål

Vatten används även för andra ändamål än hushåll, t.ex. i industrier och ibland också som energikälla. Industrier eller andra verksamheter med stor vattenförbrukning, särskilda kvalitetskrav eller som kräver stora flöden kan inte utan vidare påräkna att huvudmannen kan klara sådana behov om inte detta särskilt avtalas.

Vattenmätare

Vattenförbrukningen hos fastighetsägare fastställs genom mätning, om inte huvudmannen bestämmer annat. Huvudmannen tillhandahåller och installerar vattenmätare och är dess ägare. Fastighetsägaren är enligt vattentjänstlagen skyldig att upplåta plats för mätaren samt lämna huvudmannen tillträde till fastigheten när denne vill kontrollera, ta ned eller sätta upp vattenmätaren.

Vattenmätarens plats ska vara godkänd av huvudmannen, som har rätt att kostnadsfritt disponera platsen och ensam har befogenhet att sätta upp, ta ned, kontrollera, justera, underhålla samt till- och fränkoppla mätaren. För dessa åtgärder liksom för avläsning ska fastighetsägaren lämna huvudmannen fritt och obehindrat tillträde till mätaren. Har avsättning för mätare utförts innan placeringen godkänts av huvudmannen, är fastighetsägaren, om huvudmannen så kräver, skyldig att svara för och bekosta flyttningen så att mätarens plats kan godkännas av huvudmannen.

Om det misstänks att mätaren visar fel, låter huvudmannen undersöka mätaren, om huvudmannen tycker det är nödvändigt eller om fastighetsägaren begär det.

Undersökningen ska bekostas av fastighetsägaren, om han begärt undersökningen och mätaren godkänns. I annat fall bekostar huvudmannen undersökningen.

Vid undersökning av mätaren bestäms felvisningen i två kontrollpunkter enligt SWEDAC:s föreskrifter om vatten- och värmemätare.

Kan mätfelets storlek inte bestämmas eller har mätaren inte fungerat, har huvudmannen rätt att uppskatta förbrukningen.

Fastighetsägare som inte godtar huvudmannens beslut efter genomförd undersökning eller huvudmannens uppskattning av förbrukningen, kan begära rättslig prövning av frågan hos Statens va-nämnd.

Fastighetsägare ska vårda vattenmätaren väl och skydda den mot frost och åverkan samt mot återströmning av varmvatten och annan skadlig värmepåverkan. Om så inte sker och mätaren skadas, ska fastighetsägaren ersätta huvudmannen kostnaden för att åtgärda eller byta mätaren.

Fastighetsägare som önskar att vattenmätaren tillfälligt tas ned på grund av frostrisk eller annan orsak ska anmäla detta till huvudmannen, som mot ersättning tar ned och

åter sätter upp mätaren.

Användning av den allmänna avloppsanläggningen

Avloppsvatten

Huvudmannen är skyldig att ta emot avloppsvatten från anslutna fastigheter inom verksamhetsområdet om inte behovet kan tillgodoses bättre på annat sätt.

Verksamhetsområdet kan avse enbart spillvatten, enbart dagvatten eller såväl spillvatten som dagvatten.

Med spillvatten menas förorenat vatten från hushåll, industriell tillverkningsprocess, arbetsplats, serviceanläggning m.m.

Med dagvatten menas tillfälligt, avrinnande vatten på ytan, mark eller konstruktion t.ex. regnvatten, smältvatten eller framträngande grundvatten.

Avloppsvattnets beskaffenhet

Huvudmannen är dock inte skyldig att ta emot spillvatten vars innehåll i ej oväsentlig mån avviker från hushållspillvattens. För att få släppa ut sådant vatten i det allmänna ledningsnätet förutsätts vanligen att avtal upprättas. Huvudmannen är inte heller skyldig att ta emot avloppsvatten om behovet av avledning kan tillgodoses bättre på annat sätt.

Värmeuttag ur avloppsvatten får inte ske så att temperaturen i utsläppt avloppsvatten underskrider temperaturen i det av huvudmannen levererade dricksvattnet.

Fastighetsägare är skyldig att till huvudmannen anmäla verksamhet som kan inverka på avloppsvattnets sammansättning.

Fastighet som används till annat än bostad

Med hänsyn till kraven på åtgärder för att hindra vattenförorening är det i många fall nödvändigt för huvudmannen att ha en noggrannare kontroll över vad som avleds till den allmänna avloppsanläggningen än vad som gäller för bostadsfastigheter. Fastighetsägaren har därför enligt ABVA ålagts att lämna uppgift om arten och omfattningen av sådan verksamhet inom fastigheten, som kan inverka på avloppsvattnets innehåll. Provtagningar och analyser som huvudmannen finner nödvändiga för kontroll av sådant avloppsvatten, bekostas av fastighetsägaren eller genom denne av företag, rörelse eller verksamhet som avleder avloppsvattnet. Kostnaden för sådan kontroll kan också ingå i särskild industriavloppstaxa.

I punkt 14 i ABVA har införts en bestämmelse, som gör det möjligt för huvudmannen att föreskriva att fastighetsägaren själv, enligt huvudmannens anvisningar och på det sätt och i den omfattning huvudmannen bestämmer, ska föra journal över verksamheten och själv utföra kontroll av avloppsvattnets innehåll.

Huvudmannen är inte skyldig att ta emot vatten som utnyttjats för värmeutvinning, eftersom sådant vatten enligt vattentjänstlagen inte är att anse som avloppsvatten.

Kax från bergvärmeborrning

Avloppsvatten innehållande kax från bergvärmeborrning får inte tillföras den allmänna avloppsanläggningen.

Industrier måste samråda med huvudmannen

Fastighetsägare som använder eller avser att använda den allmänna avloppsanläggningen och som avser att ansöka om prövning av avloppsutsläpp enligt miljölagstiftningen ska samråda med huvudmannen.

Dag- och dränvatten

Huvudmannen är inte skyldig att ta emot dag- och dränvatten från fastighet, i de fall avledning av sådant vatten kan tillgodoses bättre på annat sätt. I vissa fall kan avledning till LOD-anläggning (LOD = lokalt omhändertagande av dagvatten) på den enskilda fastigheten innebära sådan fördel. LOD kan t.ex. innebära att dag- eller dränvatten avleds till ett s.k. perkolationsmagasin (stenkista) på den egna tomten eller att vattnet suges upp av omgivande gräsytor. Med dag- och dränvatten likställs allt avloppsvatten som huvudmannen bedömer inte ska avledas till spillvattenförande ledning. Vid behov kan fastighetsägaren rådgöra med huvudmannen.

I ABVA regleras att, om dag- och dränvatten avleds från fastigheten till spillvattenförande ledning, får avledningen inte fortsätta sedan särskild förbindelsepunkt för dag- och dränvatten upprättats och fastighetsägaren underrättats om detta.

Huvudmannen kan alternativt ha vidtagit åtgärder för avledning utan att förbindelsepunkt har upprättats och meddelat fastighetsägaren om detta.

Huvudmannen bestämmer inom vilken tid tillförseln skall ha upphört. Undantag från förbudet eller anstånd kan medges av huvudmannen om särskilda skäl föreligger. Ändrar fastighetsägaren installationen så att dag- och dränvattnet avleds till den allmänna dagvattenledningen eller till LOD-anläggning kan huvudmannen i vissa fall bevilja bidrag till kostnaderna för ändringen. En förutsättning för att ett sådant bidrag skall beviljas är att kostnaderna för ändringen avsevärt överstiger genomsnittskostnaden inom området.

Inkoppling av dränvatten till den allmänna avloppsanläggningen

Vid nybyggnad måste bestämmelserna i Boverkets byggregler följas. Innebörden av dessa bestämmelser är att dränvatten från byggnad inte får avledas till avloppsledning, i vilken dämning kan förekomma. Uppdämning innebär att en ledning går full och att den fria vattenytan kan stiga i anslutande ledningar. Ställs huvudmannen inför kravet att dränvatten ska avledas till dagvattenledning, innebär detta i många fall att dränvatten från byggnader, i första hand sådana med källare, inte kan avledas med självfall. Dagvattenledningar är nämligen normalt dimensionerade så att uppdämning i ledningarna förekommer vid häftigare regn. Den praktiska konsekvensen blir därför att vissa byggnader inte kan förses med källare eller att dränvattnet måste pumpas eller avledas till LOD-anläggning.

Avgifter

Fastighetsägares avgiftsskyldighet till huvudmannen regleras i taxan för allmänna vattentjänster. VA-taxan innehåller uppgifter om anläggningsavgifter, d.v.s. uppgifter om vad nyanslutningar kostar, bruksavgifter samt uppgifter om avgifter för vanligen förekommande tjänster som huvudmannen tillhandahåller på fastighetsägarens begäran, t.ex. servisavstängning.

Huvudmannen kan träffa avtal med ägare till fastighet och andra avgiftsskyldiga i avgiftsfrågor som inte regleras i kommunens taxeföreskrifter.

Övrigt

Enligt vattentjänstlagen ska en allmän VA-anläggning användas så att det inte uppkommer olägenhet för huvudmannen eller annan. Det får inte uppstå svårigheter för huvudmannen att uppfylla kraven från miljö- och hälsoskyddssynpunkt eller att i övrigt uppfylla sina åligganden enligt lag eller annan författning eller enligt avtal.

Fastighetsägare ansvarar för att VA-installationen, även sådan som inte kräver bygglov, anordnas och utförs så att den uppfyller kraven enligt Boverkets byggregler.

Enligt ABVA får spillvatten från köksavfallskvarn tillföras den allmänna

avloppsanläggningen endast om huvudmannen efter ansökan skriftligen medger det. Bensin- olje- och fettavskiljare samt sand- och slamfång i gårdsbrunnar o.d. ska tillses regelbundet och tömmas så ofta, att de alltid fyller avsedd funktion. Huvudmannen har enligt vattentjänstlagen rätt att undersöka VA-installationen och dess användning. Påträffas allvarliga brister är fastighetsägaren enligt vattentjänstlagen skyldig att rätta till dessa så att det inte uppkommer olägenheter för huvudmannen eller någon annan. Om så inte sker är huvudmannen inte skyldig att låta fastigheten vara kopplad till den allmänna anläggningen. Om en fastighets VA-förhållanden påtagligt avviker från de förhållanden som i övrigt råder i en allmän VA-anläggnings verksamhetsområde, får huvudmannen träffa avtal med fastighetsägaren om särskilda villkor för att använda VA-anläggningen.

Anmäl ändringar

Fastighetsägare ska på begäran lämna huvudmannen underlag för avgiftsberäkning. Dessutom ska fastighetsägare självmant anmäla sådan ändring av VA-installationen eller annat förhållande, som enligt taxan kan ha betydelse för avgiftsberäkningen.

Anmäl ägarbyte

Fastighetsägare ska utan dröjsmål underrätta huvudmannen när fastigheten övergår till ny ägare samt uppge nye ägarens namn, adress och tillträdesdag.

Vattenavstängning

Har fastighetsägare försummat att betala VA-avgift eller i övrigt försummat sina skyldigheter enligt vattentjänstlagen och är försummelsen väsentlig, har huvudmannen rätt att stänga av vattentillförseln till fastigheten. Avstängning kan ske om rättelse inte kunnat åstadkommas genom skriftlig uppmaning och avstängning inte medför olägenhet för människors hälsa.

Fastighetsägaren ska till huvudmannen betala avgift enligt taxa för såväl avstängning som återinkoppling.

Risk för källaröversvämning

I hus med källare, särskilt där källaren har golvbrunn eller annan avloppsenhet, finns alltid risk för källaröversvämning. Vid häftiga regn eller snösmältning kan den allmänna ledningen överbelastas och vatten baklänges tränga in i avloppsserviser och upp genom golvbrunnar och förorsaka skador. Vid sidan av översvämningar förorsakade av häftiga regn är stopp i servisledningen den vanligaste skadeorsaken.

Fastighetsägare bör i eget, och i förekommande fall hyresgästers, intresse i största möjliga utsträckning förebygga skador inom fastigheten till följd av uppdämning i ledningsnätet. Följande åtgärder kan förslagsvis vidtas:

- Placera inte föremål i källaren som är värdefulla och känsliga för fukt
- Kontrollera att avstängbara golvbrunnar är stängda och att automatiska bakvattenventiler fungerar
- De golvbrunnar i källaren som inte är avstängbara förses med tätande anordningar eller ersätts med avstängbara brunnar
- Rörinstallatör kontaktas om misstanke finns att avloppets avstängningsanordningar inte fungerar
- Kontroll av att regn- och smältvatten leds *från* byggnaden
- Nedfarter till garage och andra utrymmen invallas
- Kontroll av att intern avloppspump fungerar
- Fastigheten ansluts till alarmeringscentral med larmtjänst

Lagen (2006:412) om allmänna vattentjänster (LAV, vattentjänstlagen)

Inledande bestämmelser

1§

Bestämmelserna i denna lag syftar till att säkerställa att vattenförsörjning och avlopp ordnas i ett större sammanhang, om det behövs med hänsyn till skyddet för människors hälsa och miljön.

2§

I denna lag avses med

vattenförsörjning: tillhandahållande av vatten som är lämpligt för normal hushållsanvändning, *avlopp*: bortledning av dagvatten och dränvatten från ett område med samlad bebyggelse eller från en begravningsplats, bortledning av spillvatten eller bortledning av vatten som använts för kylning, *vattentjänster*: vattenförsörjning och avlopp (va), *va-anläggning*: en anläggning som har till ändamål att tillgodose behov av vattentjänster för bostadshus eller annan bebyggelse, *allmän va-anläggning*: en anläggning över vilken en kommun har ett rättsligt bestämmande inflytande och som har ordnats och används för att uppfylla kommunens skyldigheter enligt denna lag,

enskild anläggning: en va-anläggning eller annan anordning för vattenförsörjning eller avlopp som inte är eller ingår i en allmän anläggning, *verksamhetsområde*: det geografiska område inom vilket en eller flera vattentjänster har ordnats eller skall ordnas genom en allmän va-anläggning, *huvudman*: den som äger en allmän anläggning, *fastighetsägare*: den som äger en fastighet inom en allmän va-anläggnings verksamhetsområde eller innehar sådan fast egendom med tomträtt, ständigt besittningsrätt, fideikommissrätt eller på grund av testamentariskt förordnande,

va-installation: ledningar och därmed förbundna anordningar som inte ingår i en allmän va-anläggning men som har ordnats för en eller flera fastigheters vattenförsörjning eller avlopp och är kopplade eller avsedda att kopplas till en allmän va-anläggning, *jörbindelsepunkt*: gränsen mellan en allmän va-anläggning och en va-installation,

allmän plats mark: mark som i detaljplan enligt plan och bygglagen (1987:10) redovisas som allmän plats eller, om marken inte omfattas av

detaljplan, väg eller mark som funktionellt och i övrigt motsvarar sådan mark,

anläggningsavgift: engångsavgift för täckande av en kostnad för att ordna en allmän va-anläggning, *bruksavgift*: periodisk avgift för täckande av drift- och underhållskostnader, kapitalkostnader för investeringar eller andra kostnader för en allmän va-anläggning som inte täcks av en anläggningsavgift.

3§

Vid tillämpningen av denna lag skall en kommun anses ha ett rättsligt bestämmande inflytande över en va-anläggning om kommunen ensam eller tillsammans med en eller flera andra kommuner

1. helt äger anläggningen,
2. genom ägande förfogar över mer än hälften av samtliga röster i den eller de juridiska personer som helt äger anläggningen eller på annat sätt förfogar över en motsvarande majoritet av beslutsmakten i den eller de juridiska personer som helt äger anläggningen,
3. har rätt att utse eller avsätta mer än hälften av ledamöterna i styrelsen för den eller de juridiska personer som helt äger anläggningen, eller
4. utgör samtliga obegränsat ansvariga bolagsmän i ett handelsbolag som helt äger anläggningen

4§

Om det behövs för att tillgodose syftet med denna lag, skall det som i lagen gäller i fråga om en

fastighet också tillämpas i fråga om en byggnad eller annan anläggning som inte tillhör fastighetens ägare. I så fall skall det som i lagen sägs om fastighetsägaren tillämpas på byggnadens eller anläggningens ägare.

5§

Om någon annan än en fastighetsägare har ingått avtal med huvudmannen om att få använda huvudmannens va-anläggning, skall det som i denna lag gäller en fastighetsägare också gälla användaren.

Kommunens skyldighet att ordna vattentjänster

6§

Om det med hänsyn till skyddet för människors hälsa eller miljön behöver ordnas vattenförsörjning eller avlopp i ett större sammanhang för en viss

En allmän va-anläggnings verksamhetsområde

7§

Av ett beslut om en allmän va-anläggnings verksamhetsområde skall det framgå vilka fastigheter som verksamhetsområdet omfattar.

8§

Om verksamhetsområdet behöver omfatta en eller flera fastigheter som ingår i en samfällighet för va-frågor, skall verksamhetsområdet bestämmas så att det omfattar alla fastigheter som ingår i den särskilda samfälligheten,

Om det finns synnerliga skäl, får verksamhetsområdet bestämmas med avvikelse från kravet i första stycket.

9§

Om det inom verksamhetsområdet finns en fastighet eller bebyggelse som uppenbarligen inte behöver omfattas av det större sammanhang som avses i 6 §, får verksamhetsområdet inskränkas så att det inte omfattar den fastigheten eller bebyggelsen. En sådan inskränkning av verksamhetsområdet får göras endast om fastighetens eller bebyggelsens behov av vattenförsörjning och avlopp lämpligen kan ordnas genom enskilda anläggningar som kan godtas med hänsyn till skyddet för människors hälsa och miljön.

Ordnandet och driften av en allmän va-anläggning

10 §

En allmän va-anläggning skall ordnas och drivas så att den uppfyller de krav som kan ställas med hänsyn till skyddet för människors hälsa och miljön och med hänsyn till intresset av god hushållning med naturresurser.

När det är förenligt med anläggningens huvudsakliga ändamål, bör den ordnas och drivas så att också andra allmänna intressen som har behov av anläggningen kan tillgodoses.

befintlig eller blivande bebyggelse, skall kommunen

1. bestämma det verksamhetsområde inom vilket vattentjänsten eller vattentjänsterna behöver ordnas, och
2. se till att behovet snarast, och så länge som behovet finns kvar, tillgodoses i verksamhetsområdet genom en allmän va-anläggning.

11§

En allmän va-anläggning får inte ordnas

1. i strid med detaljplan, områdesbestämmelser eller andra bestämmelser om hur marken skall bebyggas, eller

2. så att den försvårar en ändamålsenlig bebyggelse eller lämplig planläggning
Om syftet med planen eller bestämmelserna inte motverkas, får dock mindre avvikelser göras.

12§

Om en allmän va-anläggning innebär att vattentjänster tillhandahålls genom ledningsnät för vattenförsörjning eller avlopp, skall huvudmannen för varje fastighet inom va-anläggningens verksamhetsområde bestämma en förbindelsepunkt. Förbindelsepunkten skall finnas i fastighetens omedelbara närhet, om det inte finns särskilda skäl för en annan placering, Huvudmannen skall samråda med och därefter informera fastighetsägaren om förbindelsepunktens läge inom tid som är skälig med hänsyn till fastighetsägarens intresse av att kunna planera för sin användning av fastigheten.

13§

Huvudmannen skall för den allmänna anläggningen ordna

1. ledningar och andra anordningar för vattenförsörjning till eller avlopp från varje förbindelsepunkt,
2. anordningar för bortledning av vatten som inte sker genom förbindelsepunkt, och
3. de anordningar som i övrigt behövs för att va-anläggningen skall kunna fylla sitt ändamål och tillgodose skäliga anspråk på säkerhet.

Huvudmannens skyldighet enligt första stycket omfattar inte vägdiken, rännstenar, rännstensbrunnar eller ledningar som förbinder rännstensbrunnar med den allmänna va-anläggningen.

14 §

Huvudmannen skall se till att berörda fastighetsägare i skälig tid underrättas om planerade vattenavstängningar och andra väsentliga förändringar av förutsättningarna för att använda va-anläggningen.

15 §

Huvudmannen får upplåta åt någon annan att sköta driften av va-anläggningen

Fastighetsägares rätt att använda en allmän va-anläggning

16 §

En fastighetsägare har rätt att använda en allmän va-anläggning, om fastigheten

1. finns inom va-anläggningens verksamhetsområde, och
2. behöver en vattentjänst och behovet inte kan tillgodoses på annat sätt.

17 §

Trots 16 § får huvudmannen vänta med att utföra de anläggnings- och utbyggnadsarbeten som är nödvändiga för att fastighetsägaren skall kunna använda va-anläggningen, om arbetena

1. behöver samordnas med andra arbeten och samordningen annars skulle väsentligt försvåras, och
2. utförs i den ordning som följer huvudmannens utbyggnadsplan.

18 §

Trots 16 § är huvudmannen inte skyldig att låta en fastighet kopplas eller vara kopplad till va-anläggningen

1. innan fastighetsägaren har betalat den anläggningsavgift som är bestämd enligt 34 § eller lämnat en godtagbar säkerhet, eller
2. om fastighetens va-installation har väsentliga brister.

Särskilda anordningar för användningen av en allmän va-anläggning

19 §

Huvudmannen skall ordna de pumpar och andra särskilda anordningar som på grund av den allmänna va-anläggningens konstruktion eller utförande behövs på en fastighet för att fastighetsägaren skall kunna använda va-anläggningen.

Om vattenförbrukningen på en fastighet behöver fastställas genom mätning, skall huvudmannen ordna den eller de vattenmätare som behövs för mätningen.

20 §

En fastighetsägare är skyldig att upplåta nödvändigt utrymme för en sådan anordning som avses i 19 §.

Fastighetsägaren skall fortlöpande se till anordningen och skydda den mot skada samt vid behov svara för dess elförsörjning.

Fastighetsägaren skall snarast anmäla uppkomna fel och driftstörningar till huvudmannen.

Användningen av en allmän va-anläggning

21 §

En fastighetsägare får inte använda en allmän va-anläggning på ett sätt som innebär

1. att avloppet tillförs vätskor, ämnen eller föremål som kan inverka skadligt på ledningsnätet eller anläggningens funktion eller på annat sätt medför skada eller olägenhet,
2. att huvudmannen får svårt att uppfylla de krav som ställs på va-anläggningen och driften av den eller att i övrigt uppfylla sina skyldigheter enligt lag eller avtal, eller
3. andra olägenheter för huvudmannen eller någon annan.

22 §

Om en fastighets va-förhållanden påtagligt avviker från de förhållanden som i övrigt råder i en allmän va-anläggnings verksamhetsområde, får huvudmannen träffa avtal med fastighetsägaren om särskilda villkor för användningen av va-anläggningen.

23 §

Regeringen eller, efter regeringens bemyndigande, kommunen får meddela ytterligare föreskrifter om användningen av allmänna va-anläggningar.

Skyldighet att betala avgifter för allmänna vattentjänster

24 §

En fastighetsägare skall betala avgifter för en allmän va-anläggning, om fastigheten

1. finns inom va-anläggningens verksamhetsområde, och
2. med hänsyn till skyddet för människors hälsa och miljön behöver en vattentjänst och behovet inte kan tillgodoses bättre på annat sätt.

Vid bedömning av behovet enligt första stycket 2 skall särskild hänsyn tas till i vilken utsträckning jämförda alternativ tillgodoser intresset av en god hushållning med naturresurser.

Om fastigheten är obebyggd men enligt detaljplan är avsedd för bebyggelse, skall bedömningen av behovet enligt första stycket 2 göras som om fastigheten vore bebyggd i enlighet med planen. Detta gäller dock inte om det finns särskilda skäl för en annan bedömning.

25 §

En avgift enligt 24 § skall avse

1. vattentjänster som tillhandahålls fastigheten genom en förbindelsepunkt, från det att

huvudmannen har ordnat förbindelsepunkten och informerat fastighetsägaren enligt 12 §, och

2. bortledande av vatten från fastigheten som inte sker genom en förbindelsepunkt, från det att huvudmannen har ordnat de anordningar som behövs för bortledandet och informerat fastighetsägaren om detta.

26 §

Utöver vad som följer av 24 och 25 §§ skall en fastighetsägare betala en avgift för en allmän va-anläggning, om fastigheten

1. finns inom va-anläggningens verksamhetsområde,
2. är bebyggd eller enligt en detaljplan är avsedd för bebyggelse, och
3. behöver, eller har nytta av, bortledande av vatten från allmän platsmark.

Avgiften skall avse bortledande av vatten från allmän platsmark inom va-anläggningens verksamhetsområde, från det att huvudmannen har ordnat de anordningar som behövs för bortledandet och informerat fastighetsägaren om detta.

27 §

Den som ansvarar för att allmän platsmark ställs i ordning och underhålls skall betala en avgift för en allmän va-anläggning, om

1. den allmänna platsmarken finns inom va-anläggningens verksamhetsområde, och
2. bortledande av vatten från den allmänna platsmarken behövs med hänsyn till skyddet för människors hälsa och miljön.

Avgiften skall avse bortledande av vatten från den allmänna platsmarken, från det att huvudmannen har ordnat de anordningar som behövs för bortledandet och informerat den som är avgiftsskyldig om detta.

28 §

Avgifter enligt 24-27 §§ som avser bortledande av vatten skall även täcka kostnaderna för den rening av vattnet som behövs med hänsyn till skyddet för människors hälsa och miljön

Avgifternas storlek och grunderna för hur de beräknas

29 §

Avgifter enligt 24-28 §§ får bestämmas som anläggningsavgifter och bruksavgifter.

30 §

Avgifterna får inte överskrida det som behövs för att täcka de kostnader som är nödvändiga för att ordna och driva va-anläggningen.

Medel får avsättas till en fond för framtida nyinvesteringar, om

1. det finns en fastställd investeringsplan,
2. avsättningen avser en bestämd åtgärd,
3. åtgärden och de beräknade kostnaderna för den redovisas i planen,
4. det av planen framgår när de avsatta medlen är avsedda att tas i anspråk, och
5. planen innehåller de upplysningar som i övrigt behövs för att bedöma behovet av avsättningens storlek.

Avgifter enligt 26 och 27 §§ får inte överskrida det som behövs för att täcka kostnaderna för den vattentjänsten.

31 §

Avgifterna skall bestämmas så att kostnaderna fördelas på de avgiftsskyldiga enligt vad som är skäligt och rättvist.

Om vattentjänsterna för en viss eller vissa fastigheter på grund av särskilda omständigheter medför kostnader som i beaktansvärd omfattning avviker från andra fastigheter i verksamhetsområdet, skall avgifterna bestämmas med hänsyn till skillnaderna.

Avgifter enligt 26 och 27 §§ skall fördelas mellan de fastighetsägare som avses i 26 § och de avgiftsskyldiga som avses i 27 § enligt vad som är skäligt med hänsyn till den berörda allmänna platsmarkens omfattning och fastighetsägarnas nytta av vattentjänsten.

32 §

Anläggningsavgifterna skall bestämmas på beräkningsgrunder som innebär att en fastighetsägare inte behöver betala mer än vad som motsvarar fastighetens andel av kostnaden för att ordna va-anläggningen.

33 §

Brukningsavgifterna skall bestämmas på beräkningsgrunder som är lika oavsett när på året va-anläggningen används. Om det med hänsyn till vattenförsörjningen, behovet av en tillfredsställande avloppsrening eller av andra skäl behövs särskilda åtgärder av säsongsbetonad karaktär under viss mindre del av året, får dock bruknings avgifter för en sådan tid bestämmas på beräkningsgrunder som innebär högre avgift än under huvuddelen av året.

34 §

Avgifternas belopp och hur avgifterna skall beräknas skall framgå av en taxa. Avgifterna får inte bestämmas till ett högre belopp än vad som är förenligt med bestämmelserna i 30-33 §§.

Kommunen får meddela föreskrifter om taxan.

Kommunen får överlåta åt huvudmannen att bestämma avgifternas belopp enligt beräkningsgrunder i kommunens taxeföreskrifter.

Betalning av avgifterna

35 §

Avgiften enligt denna lag skall enligt kommunens bestämmande betalas till kommunen eller huvudmannen.

Om inte annat följer av 36 § skall avgifterna betalas på begäran. På obetalt belopp skall ränta enligt 6§ räntelagen (1975:635) betalas från dagen för sådan begäran.

36 §

En anläggningsavgift skall fördelas på årliga betalningar (delbelopp) under en viss tid, längst tio år, om

1. avgiften är betungande med hänsyn till fastighetsägarens ekonomiska bärkraft och andra omständigheter,
2. fastighetsägaren begär att avgiften skall fördelas, och
3. fastighetsägaren ställer godtagbar säkerhet.

Ränta enligt 5§ räntelagen (1975:635) skall betalas på den del av avgiften som inte betalats, från den dag det första delbeloppet förfaller till betalning till dess betalning sker. På delbelopp som förfallit till betalning skall ränta i stället betalas enligt 6§ räntelagen från delbeloppets förfallodag till dess betalning sker.

37 §

När en fastighet byter ägare, är den nya ägaren betalningsansvarig för avgifter som förfaller till betalning på tillträdesdagen eller senare, om inte annat följer av andra stycket.

Den tidigare ägaren är betalnings ansvarig för brukningsavgifter som är hänförliga till tiden före den nya ägarens tillträde.

Avtal om avgifter

38 §

Huvudmannen får komma överens med fastighetsägare och andra avgiftsskyldiga i avgiftsfrågor som inte regleras i kommunens taxeföreskrifter.

Inlösen av enskilda anläggningar m.m.

39 §

Om det för en fastighet inom en allmän va-anläggnings verksamhetsområde finns en enskild anläggning som kan användas i den allmänna va-anläggningen, är den som äger den enskilda anläggningen skyldig att, om huvudmannen begär det, mot skälig ersättning låta den enskilda anläggningen ingå i den allmänna va-anläggningen.

40 §

Om en enskild anläggning blir onyttig till följd av att kommunen ordnar eller utvidgar en allmän va-anläggning, skall huvudmannen betala skälig ersättning till den enskilda anläggningens ägare.

Tillträde för undersökning, installation och underhåll

41 §

Huvudmannen har rätt till det tillträde på en fastighet som behövs för att

1. undersöka en va-installation och dess användning innan va-installationen kopplas till den allmänna va-anläggningen eller när det annars behövs för att huvudmannen skall kunna fullgöra sina skyldigheter, och
2. installera, underhålla och i övrigt fullgöra sina skyldigheter ifråga om sådana särskilda anordningar som avses i 19§.

Tystnadsplikt

42 §

Den som deltar eller har deltagit i en undersökning eller andra åtgärder enligt 41 § får inte obehörigen avslöja eller utnyttja information som vid undersökningen kommit fram om enskildas affärs- eller driftsförhållanden.

1. I det allmännas verksamhet tillämpas i stället bestämmelserna i sekretesslagen (1980:100).

Avstängning av vattenförsörjningen

43 §

Huvudmannen får stänga av vattenförsörjningen till en fastighet, om

1. fastighetsägaren har åsidosatt sin skyldighet att betala en avgift eller i övrigt försummat sina skyldigheter enligt denna lag,
2. försummelsen är väsentlig,
3. avstängningen inte medför olägenhet för människors hälsa,
4. huvudmannen skriftligen har uppmanat fastighetsägaren att vidta rättelse och gett fastighetsägaren skälig tid att vidta rättelsen, och
5. fastighetsägaren trots den uppmaning som avses i 4 inte har vidtagit rättelse inom den skäliga tiden.

Kostnaden för en avstängnings åtgärd får påföras fastighetsägaren.

Skadeståndsansvar m.m.

44 §

Om en allmän va-anläggnings verksamhetsområde inskränks med stöd av 9§, skall huvudmannen ersätta fastighetsägaren eller ägaren av bebyggelsen för den skada som inskränkningen medför. När ersättningen bestäms skall hänsyn tas till åtgärder som huvudmannen vidtagit för att tillgodose fastighetens eller bebyggelsens fortsatta behov av vattenförsörjning och avlopp.

45 §

Huvudmannen skall ersätta översvämningsskada på en fastighet inom den allmänna va-anläggningens verksamhetsområde, om

1. huvudmannen har åsidosatt en skyldighet enligt denna lag eller enligt föreskrifter som har meddelats med stöd av lagen och
2. åsidosättandet har medfört att vatten som är avsett att tillhandahållas eller ledas bort genom huvudmannens va-anläggning ytlede eller på annat sätt trängt in på fastigheten.
- 3.

46 §

Om en fastighetsägare orsakas en skada på grund av att huvudmannen på annat sätt än som avses i 45§ har överskridit sin rätt eller åsidosatt en skyldighet enligt denna lag eller enligt föreskrifter som har meddelats med stöd av lagen, skall huvudmannen återställa det som rubbats eller fullgöra det som eftersatts och ersätta skadan.

47 §

Om huvudmannen orsakas en skada på grund av att en fastighetsägare har överskridit sin rätt eller åsidosatt en skyldighet enligt denna lag eller enligt föreskrifter som har meddelats med stöd av lagen, skall fastighetsägaren återställa det som rubbats eller fullgöra det som eftersatts och ersätta skadan.

48 §

Skadestånd enligt denna lag skall avse personskada, sakskada och ren förmögenhetsskada.

49 §

Om en fastighetsägare har betalat en anläggningsavgift och det sedan visar sig att fastigheten på grund av att bygglov vägras inte kan användas på det sätt som förutsattes när avgiften betalades, skall kommunen återbetala avgiften eller en del av den. Återbetalningen skall göras i den mån det som avgiften avsåg inte kommer att leda till motsvarande vattentjänster för fastigheten.

Kommunen skall betala ränta på återbetalningsbeloppet enligt 5§ räntelagen (1975:635) från den dag då fastighetsägaren betalade avgiften.

Talan om återbetalning skall väckas inom två år från den dag då det beslut på vilken talan grundas vunnit laga kraft. Talan får dock väckas senare, om den relevanta ändringen i förutsättningarna för fastighetens användning inte rimligen kunde förutses inom den angivna tiden.

Redovisning

50 §

En huvudman skall i fråga om verksamheten med att ordna och driva en allmän va-anläggning se till

1. att verksamheten bokförs och redovisas i enlighet med god redovisningssed där resultat- och balansräkningar redovisas särskilt och där det av tilläggsupplysningar framgår hur huvudmannen har fördelat kostnader som varit gemensamma med annan verksamhet, och
2. att redovisningen, när den är fastställd, finns tillgänglig för fastighetsägarna.

Tillsyn

51 §

Länsstyrelsen utövar tillsynen över att kommunen fullgör skyldigheten enligt 6§ att tillgodose behovet av vattentjänster. Länsstyrelsen får förelägga kommunen att fullgöra skyldigheten. Ett sådant föreläggande får förenas med vite.

Överklagande och prövning av VA-frågor

52 §

Länsstyrelsens beslut om föreläggande enligt 51 § får överklagas av kommunen hos Statens va-nämnd.

53 §

Statens va-nämnd prövar i övriga mål om frågor som regleras i denna lag eller i föreskrifter som meddelats med stöd av lagen.

54 §

Statens va-nämnds förelägganden rar förenas med vite.

55 §

Frågor om utdömmande av vite som har förelagts enligt denna lag prövas av Statens va-nämnd självmant eller efter ansökan.

56 §

Bestämmelser om Statens va-nämnd och förfarandet i nämnden i mål enligt denna lag samt om verkställighet och överklagande av nämndens beslut finns i lagen (1976:839) om Statens va-nämnd.

Undantag från 2 kap.

1 § kommunallagen (1991:900)

57 §

Trots bestämmelsen i 2 kap. 1§ kommunallagen (1991:900) om anknytning till kommunens område eller dess medlemmar, får en kommun sköta driften aven allmän va-anläggning i andra kommuner, om driften sker på affärsmässiga grunder och ekonomiskt redovisas skilt från annan verksamhet.

Övergångsbestämmelser 2006:412

1. Denna lag trädde i kraft den 1 januari 2007, då lagen (1970:244) om allmänna vatten- och avlopps anläggningar upphörde att gälla.
2. För en va-anläggning som förklarats för allmän enligt 31§ den upphävda lagen eller motsvarande bestämmelse i äldre lag och som inte är att anse som allmän enligt 2 § i den nya lagen gäller följande.
 - a) Bestämmelserna i 10-22, 24 och 25§§, 30§ första stycket, 3§ första och andra styckena, 32§, 35§ andra stycket, 36-43 och 53-56§§ den nya lagen skall tillämpas i fråga om anläggningen.
 - b) Bestämmelserna i den upphävda lagen, utom 5§, 6§, 12 a§ och de bestämmelser som motsvarar de i a) uppräknade bestämmelserna, skall tillämpas så länge anläggningen består som allmänförklarad, dock längst till och med den 31 december 2016.
 - c) Huvudmannen för anläggningen får inte besluta i frågor som rör anläggningens verksamhetsområde. Det som sägs i 7§ den upphävda lagen skall, från och med den 1 januari 2007 endast avse huvudmannens skyldigheter för tiden dessförinnan.
3. Det som en huvudman enligt den upphävda lagen har beslutat i fråga om en va-anläggnings verksamhetsområde skall gälla även efter ikraftträdandet.
4. För andra allmänna va-anläggningar än dem som avses i 2 skall det som en huvudman enligt

22 eller 27 §§ den upphävda lagen har beslutat i frågor om användningen av va-anläggningen eller om taxa fortsätta att gälla till dess kommunen med stöd av 23 och 34 §§ den nya lagen har ersatt huvudmannens beslut med nya föreskrifter, dock längst till och med den 31 december 2008.

5. Bestämmelserna i 50 § den nya lagen tillämpas första gången för det första räkenskapsår som påbörjas efter den 31 december 2006.
6. Denna lag skall inte tillämpas på mål eller ärende som enligt bestämmelserna i den upphävda lagen har anhängiggjorts före ikraftträdandet.

VATTENSKADA - Råd och anvisningar

Allmänt om försäkringar

Trots alla försiktighetsåtgärder kan man inte helt utesluta att vattenskador kan inträffa. Kontrollera gärna med ditt försäkringsbolag, vilka villkor som gäller för fastigheten.

Åtgärder vid vattenläcka

1. Stäng ventilen vid vattenmätaren
2. Om läckan finns inom byggnaden bör en VVS-installatör kontaktas.
3. Om vattnet fortsätter att rinna trots att ventilen vid vattenmätaren är stängd bör VA-avdelningen kontaktas.
4. Om läns-pumpning erfordras bör Räddningstjänsten kontaktas.
5. Om läckage utanför fastigheten upptäcks bör VA-avdelningen kontaktas om det är under kontorstid.
Utom kontorstid ring SOS, tel. 019-185630. Om det finns risk för vattenskada är det bra om man kan dokumentera händelsen med foto.
6. Om vattenskada uppkommit bör försäkringsbolaget kontaktas.

Åtgärder vid översvämning av avloppsvatten

1. Om läns-pumpning erfordras bör Räddningstjänsten kontaktas.
2. Kontakta VA-avdelningen om det är under kontorstid.
Utom kontorstid ring SOS, tel. 019-185630.
3. Vid vattenskada är det bra om man kan dokumentera händelsen med fotografier.
4. Om översvämningsskada uppkommit bör försäkringsbolaget snarast kontaktas.

Twist beträffande vatten och avlopp

Skadeståndsanspråk inges i första hand skriftligen till Lekeberg kommun Teknik- och service avdelningen. Twister beträffande vatten och avlopp prövas av Länstyrelsen i Örebro län. Beslut överklagas till Mark- och miljödomstolen vid Nacka tingsrätt.

AVGIFTER

Avgift tas ut för vatten och avlopp ut dels som anläggningsavgifter (engångsavgifter) dels som bruksavgifter (periodiska avgifter som gäller per månad, kvartal eller tertial). Bruksavgifterna kan vara fasta (exempelvis ett fast belopp per vattenuttag) respektive rörliga (beroende på vattenförbrukningen).

Sådana avgifter finansierar kommunernas hela va-verksamhet. Ytterligare bidrag via skatt förekommer alltså inte.

Verksamheten får inte gå med vinst utan det är den så kallade självkostnadsprincipen som gäller. Det innebär man har endast rätt att ta ut en avgift som enbart täcker kostnaderna för tjänsten i fråga och inte mer.

Begreppsförklaringar

Allmän va-anläggning

Vatten- och avloppsanläggning som betjänar bostadshus eller annan bebyggelse. Anläggningen drivs av kommun eller - om den drivs av någon annan - har förklarats allmän enligt lag.

Avloppsvatten

Vatten som i regel är använt/förorenat och avleds i rörledning, dike eller dylikt. Avloppsvatten kan vara spillvatten, dagvatten, dränvatten och kylvatten.

Dagvatten

Tillfälligt förekommande avrinnande vatten på ytan av mark eller konstruktion t.ex. regnvatten, smältvatten, spolvatten och framträngande grundvatten.

Dricksvatten

Vatten som är tjänligt för förtäring, matlagning etc. enligt Statens Livsmedelsverks kungörelse om dricksvatten.

Dräneringsvatten

Vatten som avleds genom dränering d.v.s. marken avvattnas och vattnet leds undan i rörledning, dike eller dräneringsskikt.

Duplikatsystem

Avloppssystem, där spillvatten resp. dag- och dränvatten leds bort var för sig i skilda ledningar (ibland kallas det separerat system).

Fastighet

En fastighet är en avgränsad enhet på marken. Till fastigheten hör t.ex. byggnad.

Förbindelsepunkt

Punkt där fastighetens ledning kopplas in till va-anläggning. Förbindelsepunkten utgör gränsen mellan fastighetens va-installation och allmän va-anläggning.

Gemensamhetsanläggning

En gemensamhetsanläggning är en anläggning som är gemensam för flera fastigheter och som består av nyttigheter som är nödvändiga för att fastigheterna ska kunna fungera på lång sikt. T.ex. utfartsväg eller vatten- och avloppsanläggning, när sådana inte ryms inom fastigheternas områden.

En gemensamhetsanläggning bildas vid en lantmäteriförrättning.

Kombinerat system

Avloppssystem där spillvatten, dag- och dränvatten leds bort i samma ledning.

Ledningsrätt

En rättighet som innebär att exempelvis kommunen äger rätt att anlägga, underhålla och bibehålla allmänna VA-ledningar inom kvartersmark.

Ledningsrätten bildas vid en lantmäteriförrättning och kan bildas till förmån för en fastighet eller juridisk person.

Samfällighetsförening

De fastigheter som har del i en gemensamhetsanläggning utgör en samfällighet som ska utföra, driva och underhålla anläggningen. För förvaltning av samfälligheten bildas i regel en samfällighetsförening.

Föreningen antar stadgar och utser en styrelse och registrering av föreningen sker hos länsstyrelsen.

Servisledning

Ledning som sammanbinder byggnad eller fastighet med förbindelsepunkt. Servisledningen är en del av fastighetens va-installation.

Servitut

Servitut är en rättighet som innebär att en fastighet t.ex. äger rätt att lägga ned och underhålla sina va-ledningar som går genom en annan fastighet. Servitut upprättas skriftligen mellan de berörda parterna.

Spillvatten

I regel förorenat vatten från hushåll, industriell tillverkningsprocess, klosetter o.dyl. på arbetsplats, serviceanläggning m.m; jfr avloppsvatten.

VA-installation

Inom fastighet beläget ledningsnät för vatten och avlopp draget från förbindelsepunkt samt anordning förbunden med sådant ledningsnät. Till va-installationen räknas dels anordningar inom byggnad, dels servisledningar och andra markledningar inom fastigheten eller mellan fastigheten och förbindelsepunkt.

2. **Kriterier för utsläpp av avloppsvatten från industrier och**
4. **andra verksamheter**

BEGREPPSFÖRKLARINGAR

Spillvatten

Spillvatten är förorenat vatten från hushåll, industrier och andra verksamheter. Spillvatten leds till avloppsreningsverket och renas innan det släpps ut i recipienten.

Dagvatten

Dagvatten är regn- och smältvatten som avleds från tak, gator, parkeringsytor och andra hårdgjorda ytor. Dagvatten leds oftast direkt till recipient utan rening.

Allmänt

Våra avloppsreningsverk är konstruerade för att ta emot och rena avloppsvatten från hushåll

RENINGSPROCESSEN

Avloppsreningsverken tar emot och renar spillvatten vars sammansättning liknar hushållsspillvatten. Reningsprocessen är konstruerad för att bryta ned organiskt material och minska fosforhalten i avloppsvattnet. Ibland har avloppsreningsverken även processer för biologisk kväveavskiljning. Mikroorganismerna som är verksamma vid kväveavskiljning är känsligare för störande ämnen än många av övriga mikroorganismer som utnyttjas i avloppsreningsverken. Detta innebär att högre krav måste ställas på avloppsvattnets sammansättning för att en eventuell kväveavskiljning ska fungera optimalt

EGEN RENING

Avloppsvatten som inte är behandlingsbart i avloppsreningsverket skall renas i egen reningsanläggning innan avledning sker till recipient. Andra alternativ är sluten reningsprocess eller omhändertagande som farligt avfall.

SLAM

Vid reningen avskiljs slam som innehåller näringsämnen som kväve och fosfor samt mullbildande ämnen. Det är därför ett utmärkt jordförbättringsmedel. En förutsättning för att slam ska kunna användas i jordbruket är att det har ett lågt innehåll av oönskade ämnen, som vissa metaller och svårnedbrytbara organiska ämnen. Därför är det viktigt att slammet inte förorenas.

DAGVATTEN

Dagvatten ska inte vara kopplat till spillvattennätet. Fastighetsägare måste ha kunskap om ledningsnätet inom sin fastighet och ansvarar för att avledning av dag-, dränerings och spillvatten sker enligt huvudmannens anvisningar.

§§ Lagar och bestämmelser

Det finns ett antal lagar och bestämmelser som reglerar anslutning av industriellt avloppsvatten till avloppsreningsverk. Här följer en översikt över de viktigaste bestämmelserna.

§ VATTENJÄNSTLAGEN

Lag (2006:412) om allmänna vatten tjänster, LAV, vattentjänstlagen, reglerar ansvaret för vattenförsörjning och avloppshantering inom fastställda

verksamhetsområden.

Den som driver en allmän va-anläggning är huvudman för anläggningen. En allmän va-anläggning ska brukas så att det inte uppkommer olägenhet för huvudmannen eller uppstår svårigheter att uppfylla kraven från miljö- och hälsoskyddssynpunkt.

ABVA 09

Huvudmannen meddelar med stöd av LA V, vattentjänstlagen "Allmänna bestämmelser för vatten- och avloppsanläggningar (ABVA 09)".

I ABVA 09 finns bland annat bestämmelser om avledning av spill- och dagvatten och vad som får tillföras avloppsvattnet. Den som vill avleda spillvatten är skyldig att informera om sin verksamhet så att huvudmannen kan bedöma om utsläppen är acceptabla för ledningsnät och avloppsreningsverk. Huvudmannen kan begära att brukaren utför egenkontroll av sin verksamhet i form av provtagning och journalföring. Huvudmannen har vid behov rätt att låta undersöka va-installationen och utföra den provtagning som anses nödvändig. Provtagningspunkt för representativ provtagning bör finnas. Erforderlig provtagning och analys bekostas av brukaren.

RIKTLINJER FÖR UTSLÅPP

Riktlinjerna är ett förtydligande av ABVA.07

Riktlinjer för utsläpp av avloppsvatten från industrier och andra verksamheter innehåller riktvärden för högsta tillåtna halter av vissa ämnen vid utsläpp till det allmänna va-ledningsnätet. Riktlinjerna måste uppfyllas för att ledningsnätet och reningsprocessen inte ska påverkas samt för att slutprodukterna, slam och renat vatten, ska ha hög kvalitet.

MILJÖBALKEN

Miljöbalken (SFS 1998:808) är en övergripande lagstiftning som rör all miljöpåverkan.

Lagen syftar till att främja en hållbar utveckling som innebär att nuvarande och kommande generationer tillförsäkras en hälsosam och god miljö. Till miljöbalken finns förordningar och föreskrifter med ytterligare bestämmelser. I miljöbalkens andra kapitel finns ett antal allmänna hänsynsregler som ger uttryck för bland annat principen om bästa möjliga teknik, försiktighetsprincipen och kunskapskravet. Produktvalsprincipen innebär att produkter som kan skada människors hälsa och miljön inte ska användas om de kan ersättas av produkter som kan antas vara mindre farliga.

MILJÖFARLIG VERKSAMHET

Förordningen om miljöfarlig verksamhet och hälsoskydd (SFS 1998:899) behandlar tillståndsprövning av miljöfarlig verksamhet.

I förordningen finns en förteckning över miljöfarlig verksamhet för vilken

tillstånds- eller anmälningsplikt gäller. Prövning görs av miljödomstolen eller länsstyrelsens miljöprövningsdelegation. Anmälan ska göras till kommunens miljönämnd.

Utsläpp till avlopps nätet ska alltid godkännas av huvudmannen förutom av den myndighet som avgör tillstånds- eller anmälningsärendet. Villkoren som fastställs vid prövningen gäller jämsides med de villkor som finns i LAV, vattentjänstlagen och i ABV A 07.

AVFALL

Avfallsförordningen (SFS 2001:1063) gäller avfall och avfallets hantering.

Farligt avfall ska hanteras på ett sådant sätt att det inte kan förorena mark eller vatten. För att få transportera farligt avfall krävs normalt tillstånd av länsstyrelsen. Vissa mindre mängder avfall från egen verksamhet kan man själv få transportera efter anmälan till länsstyrelsen. Avfallslämnaren måste kontrollera att transportören har de tillstånd och dispenser som krävs enligt gällande lagstiftning samt att mottagaren har tillstånd att ta emot avfallet.

EGENKONTROLL

I förordningen om verksamhetsutövarers egenkontroll (SFS 1998:901) finns bestämmelser om verksamhetsutövarers kontroll av den egna verksamheten för att motverka eller förebygga olägenhet för människors hälsa eller påverkan på miljön.

Den som bedriver tillstånds, eller anmälningspliktig verksamhet enligt miljöbalken är skyldig att dokumentera det organisatoriska ansvaret för miljöfrågor. Rutiner ska finnas för fortlöpande kontroll av utrustning för drift och övervakning. Riskerna med verksamheten från miljö- och hälsosynpunkt ska fortlöpande identifieras och bedömas. Kemiska produkter som hanteras inom verksamheten ska förtecknas. Driftstörningar som har betydelse ur miljösynpunkt ska omgående meddelas till tillsynsmyndigheten. Egenkontrollen ska dokumenteras.

Avfallslämnaren ska föra anteckningar om det farliga avfall som uppkommer i verksamheten. Anteckningarna ska innehålla uppgifter om hur stor mängd farligt avfall av olika slag som uppkommit i verksamheten under året samt vem som tagit emot det. Uppgifterna ska sparas i minst fem år. Ett transportdokument upprättas vid transport av farligt avfall som kräver tillstånd.

Olämpliga utsläpp

Skador eller störningar kan uppstå i ledningsnätet, avloppsreningsverket och recipienten vid olämpliga utsläpp.

Avloppsreningsverken ska enligt ABV A 09 ta emot spillvatten vars sammansättning liknar hushålls spillvatten. Avloppsreningsverken är inte skyldiga att ta emot avloppsvatten som med större fördel kan avledas på annat sätt.

Spillvatten från industrier och andra verksamheter ska inte rutinmässigt anslutas till allmänna avloppsreningsverk utan den bästa lösningen ska väljas. Bästa tillgängliga reningsteknik bör tillämpas för att förhindra oönskade utsläpp vare sig det gäller utsläpp till avlopps nätet eller direkt till recipienten. Rening av processvatten nära källan är ofta att föredra när det gäller att uppnå bästa möjliga

resultat.

Olämpliga utsläpp kan ge upphov till olika typer av skador eller störningar på vägen mellan anslutningspunkten och det vattendrag där avloppsreningsverkets reade vatten släpps ut.

I ledningsnätet genom

- explosion
- igensättning
- korrosion

I avloppsreningsverket

genom

- förgiftning av mikroorganismerna i den biologiska reningen, t ex nitrifikationshämmning
- överbelastning
- försämrad kemisk rening
- försämrade slamegenskaper och/eller slamkvalitet
- försämrad syreupptagningsförmåga för aktivt slam

I recipienten genom

- påverkan från ämnen som inte är behandlingsbara i avloppsreningsverket

I arbetsmiljön genom

hälsorisker orsakade av

- flyktiga lösningsmedel
- svavelväte
- cyanväte
- allergiframkallande ämnen
- frätande ämnen
- luktproblem

Dagvatten

För att för att minska mängden ovidkommande vatten till avloppsreningsverket får dagvatten normalt ej ledas till spillvattennätet.

Dagvattnets föroreningsinnehåll beror på vilka ytor vattnet passerar. Kraftigt trafikerade körytor kan ge ett stort tillskott av exempelvis metaller och oljor. I de flesta kommuner avleds dagvatten till närmaste vattendrag utan någon rening. Det kan därför ställas krav på att dagvattnet ska renas inom fastigheten innan det avleds till en recipient.

Dagvattnet ska inte avledas till spillvattennätet då det kan orsaka överbelastning, bräddning eller andra driftproblem i ledningsnätet och avloppsreningsverken.

Dagvattnets innehåll av metaller och andra oönskade ämnen förorenar dessutom avloppsslammet.

Föroreningsbelastningen begränsas effektivast och oftast billigast vid källan.

Därför ska alltid möjligheterna till ett lokalt omhändertagande av dagvatten (LOD) vid ny- eller ombyggnation undersökas.

Huvudmannen för VA-verksamheten är inte skyldig att ta emot dagvatten från fastighet, för vilken avledning av sådant vatten med större fördel kan ske på annat sätt. Huvudmannen arbetar fortlöpande med att minska mängden ovidkommande

vatten som belastar spillvattennätet och avloppsreningsverket.

Oönskade ämnen

Oönskade ämnen såsom vissa metaller och organiska ämnen får ej avledas till spillvattennätet.

Till oönskade ämnen hör bland annat ämnen som är giftiga, svårnedbrytbara eller bioackumulerbara (byggs in i levande organismer).

Ett ämnes miljöpåverkan bestäms utifrån ämnets nedbrytbarhet och vattenlöslighet, ämnets akuta giftighet samt risken för att det lagras upp i levande organismer. Ett ämne eller avloppsvatten klassificeras som svårnedbrytbart enligt OECD:s riktlinjer om kvoten $BOD_{5,20}/COD_{cr}$ understiger 0,43.

Verksamhetsutövaren är enligt lag skyldig att hålla en förteckning med aktuella varuinformationsblad över kemiska produkter som används i verksamheten. Där ska produktens sammansättning och egenskaper redovisas. Produkter med miljöfarliga egenskaper ska undvikas. Detta gäller såväl processkemikalier som tvätt- och rengöringsmedel.

Enligt miljöbalkens hänsynsregler är alla skyldiga att använda den minst farliga produkten om det finns alternativ.

Farligt avfall

Vissa processbad och andra vätskor klassificeras som farligt avfall enligt avfallsförordningen (2001:1063). Exempel på farligt avfall är förbrukade processbad, spillolja, förbrukad kylarglykol samt färg- och limrester. Farligt avfall tas om hand och skickas med godkänd transportör för behandling eller destruktion vid särskild anläggning.

ÖVRIGT AVFALL

Inga former av övrigt avfall

(till exempel från avfallskvarnar, kasserad råvara eller produkt) får tillföras avloppsnätet såvida inte särskild överenskommelse träffats med huvudmannen.

POLISANMÅLAN

Huvudmannen kan polisanmäla olämpliga utsläpp som försämrar reningsprocess och/eller slamkvalitet. Vanligtvis kontaktar huvudmannen tillsynsmyndigheten för att gemensamt med denna vidta lämpliga åtgärder. Tillsynsmyndigheten har skyldighet att anmäla misstanke om miljöbrott till polisen.

Begränsningsvärden

Riktvärden för föroreningar i avloppsvatten.

UTSLÄPP AV ÄMNEN SOM PÅVERKAR AVLOPPSHANTERINGEN

Parametrar som kan orsaka olika olägenheter för huvudmannens avloppshantering anges i *tabell 1* som riktvärden i förbindelsepunkten till dag- eller spillvattennätet. Med ett riktvärde avses ett värde som inte bör överskridas. Förbindelsepunkten ligger vanligen i anslutning till tomtgränsen. Olägenheter kan orsakas även av kortvariga överskridanden.

Tabell 1

<i>Riktvärden (momentanvärden) i förbindelsepunkten till dag- eller spillvatten</i>		
Parameter	Riktvärden	Typ av olägenheter
pH	6,5- 11	Materialsador
Temperatur	45 °C	Materialsador
Klorid	2500 mg/l	Materialsador
Konduktivitet	500 mS/m	Materialsador
Sulfat (summa sulfat SO ₄ , sulfid SO ₃ och tiosulfat S ₂ O ₃)	400 mg/l	Materialsador
Magnesium, Mg	300 mg/l	Materialsador
Ammonium	30 mg/l	Materialsador
Fett, avskiljbart	100 mg/l	Igensättning
Oljeindex (petroleumkolväten)		
Opolära alifatiska kolväten (mineralolja)	50 mg/l	Störning i reningsprocessen
Totalcyanid, tot CN	0,5 mg/l	Gasbildning, cyanväte
Fri cyanid, CN	0,1 mg/l	Gasbildning, cyanväte

Anmärkning: För att skydda recipienten kan krav på lägre halter aktualiseras vid utsläpp till dagvattennätet

UTSLÄPP AV METALLHALTIGT AVLOPPSVATTEN

Metaller kommer vanligen från många små källor. Den negativa effekten av dessa visar sig tydligast som förhöjda metallhalter i avloppsslammet.

I *tabell 2* anges riktvärden för metaller vid utsläpp till spillvattennätet. Om dessa värden överskrids medför det vanligen krav på interna reningsåtgärder. Den utsläppta mängden har betydelse för hur huvudmannen bedömer utsläppen. Mängden kan bestämmas utifrån flödesproportionellt sammansatta dygns-, vecko- eller månadsprover.

Tabell 2

<i>Riktvärden (momentanvärden) vid utsläpp av metallhaltigt avloppsvatten till spillvattennät.</i>	
Parameter	Riktvärde
Bly, Pb	50µg/l
Kadmium, Cd	0,5µg/l
Koppar, Cu	500µg/l
Krom, Cr	50µg/l
Kvicksilver, Hg	1µg/l
Nickel, Ni	50µg/l
Silver, Ag	10µg/l
Zink, Zn	500µg/l

UTSLÄPP AV NITRIFIKATIONSHÄMMANDE ÄMNEN

I *tabell 3* nedan anges ett riktvärde för nitrifikationshämmning vid utsläpp till spillvattennätet. Konserveringsmedel, algbekämpningsmedel och inhibitorer är exempel på ämnen som kan orsaka nitrifikationshämmning i avloppsreningsverken. Vid bestämning av nitrifikationshämmning studeras nitrifikationshastigheten vid en eller flera koncentrationer av processavloppsvatten. Uppmätta hastigheter jämförs med hastigheten för ett referensprov. Hämningsgraden uttrycks som procent av referensprovets nitrifikationshastighet.

Tabell 3

<i>Riktvärde (dygnsmedelvärde) avseende nitrifikationshämmning för ett flödesproportionellt sammansatt dygns prov vid utsläpp till spillvattennät</i>	
Parameter	Riktvärde
<i>Nitrifikationshämmning vid en inblandning av 20% processvatten</i>	<20% hämning

ANDRA PARAMETRAR

För ämnen som inte finns angivna i tabellerna, t ex organiska ämnen, får en bedömning göras från fall till fall. Att ett ämne saknas i en tabell innebär inte att det fritt får släppas ut till avloppsnätet. Huvudmannens bedömning avgör om utsläpp får ske. Vidare rar inte avsiktlig utspädning av processavloppsvatten göras för att erhålla lägre halter.

Särskild reningsavgift

Särskild reningsavgift kan tas ut för avloppsvatten med högre föroreningshalt än hushållspillvatten.

Avloppsavgiften i va-taxan är avsedd att täcka kapital- och driftkostnader för avledning och rening av normalt hushållspillvatten. Särskild reningsavgift kan tas ut för rening av avloppsvatten vars föroreningsinnehåll är högre än normalt hushållspillvatten. Reningsavgiften täcker endast merkostnaden för behandling i reningsverk och inte eventuella skador på huvudmannens va-anläggning.

De föroreningar som kan medföra särskild reningsavgift är:

- ♣ organiskt material (BOD7)
- ♣ suspenderade ämnen (SS)
- ♣ fosfor (P)
- ♣ kväve (N)

Olyckshändelser

Vid olyckshändelse som medför utsläpp av t ex syror, lösningsmedel, metaller, oljor eller produkter av olika slag ska huvudmannen för va-verksamheten, tillsynsmyndigheten (länsstyrelsen eller miljökontoret) och räddningstjänsten omgående kontaktas.